

Vensters Open

Voor Remonstranten Zuid Nederland

nummer 6 juli en augustus 2016

Remonstrantse Gemeente Eindhoven
en kring Zuid-Limburg

GELIJK EEN BLOEM.....

Gelijk, o grote zon, de bloemen dezer hoven
's Morgens te wachten staan op 't rijzen van uw gloed,
En, als uw schijnsel komt, die lichtglans van hier boven
In 't hart ontvangen, dat zich voor u open doet,

En bloeien naar uw wil, en met hun schoon u loven,
U, die hun schoonheid zijt, en God, en hoogste goed,
En 's avonds, als de glans van uw zoet licht gaat doven,
Tevreden slapen gaat, als alles rusten moet,

Zo ligt mijn ziel voor God en doet zich voor Hem open,
Voor Hem, der zielen Zon, die 't eeuwig schijnsel geeft,
En bij Wiens godlijk licht mijn zitten, opstaan, lopen,
Al, wat ik ben, of doe, of niet doe waarde heeft;
Zo ligt mijn ziel voor God, zo zonder vreze of hopen,
Tevreden zo ze sterft - of zo ze eeuwig leeft.

Jacqueline E. Van der Waals (1868 - 1922)
Uit: Silhouetten, bloemlezing uit de gedichten van
J.E. van der Waals.

ZOMERTIJD: LICHT, VRIJHEID EN HOOP

Museum Gouda viert het Erasmusjaar met de tentoonstelling Erasmus 'Ik wijk voor niemand'. Voor wie plannen had: nog tot 26 juni te zien. Ik liep er afgelopen donderdag binnen en trof er aan de Erasmustafel mijn remonstrantse collega Kim Magnee. Zij is een van de vaste tafeldames en -heren. Erasmus hield namelijk van een ongedwongen en eerlijk gesprek met vrienden, dus dan wil je daar in een eigentijdse tentoonstelling ook iets mee doen.

Nu ik er over nadenk, we leven in een praatcultuur. Of preciezer: een gesprekscultuur. We laten ons niets meer gezeggen. We komen nog net onze stoel uit voor een boeiend verhaal. Maar liever delen we. Niet alleen zelf, maar ook kijken we graag naar mensen die rond een tafel bij een gastheer (ja, nog steeds) in gesprek gaan.

Ik ging donderdag echter niet om te delen of om het delen aan te zien. Hoewel ik uiteindelijk meer tijd doorbracht aan tafel in het Ruim dan ik van plan was, kwam ik eigenlijk voor het indrukwekkende Erasmusraam van Marc Mulders in de Kapel. Om het nog eens te zien. Het zou eigenlijk aan het begin van het Erasmusjaar in de tegenovergelegen Sint Janskerk geplaatst worden tussen de beroemde Goudse glazen.

Vier van die glazen hebben de vrijheid van geweten tot onderwerp, zoals het Bevrijdingsglas en het Statenglas. Zo ook dit glas van Mulders. Het is daarmee een mooie verbeelding van waar het om gaat wanneer je je met tradities bezig houdt. Hoe geef je in hedendaagse termen uitdrukking aan wat je uit het verleden kreeg aangereikt.

Het Erasmusglas kon echter niet meteen worden geplaatst omdat de vergunningen op zich lieten wachten. Er ontstond bovendien wat ruimer: of het glas niet de actuele functie belemmerde van het godshuis als onderkomen van een nogal behoudende binnenstadgemeente. Daarom ligt het glas tijdelijk in het museum. En dat is een geluk bij een ongeluk, want nu is het kunstwerk *en detail* te bewonderen. Het is een schitterende, deels abstracte, deels figuratieve schildering in licht. Het werk getuigt ervan dat de kunstenaar beseft dat hij zich in een traditie voegt. Op alle manieren heeft hij dit eigentijdse kunstwerk in willen weven, willen laten opgaan in de rij van zestiende-eeuwse, figuratieve glazen.

Dat die glazen nog te zien zijn, is een gevolg van het tolerante en vrije klimaat in Gouda in de tijd van de Reformatie. Kerkhistoricus Paul Abels noemt om die reden Gouda 'de kraamkamer van de vrijzinnigheid'. Een titel die ten onrechte vaak aan Amsterdam gegund wordt. De Amsterdamse vrijheid van geest verbleekt bij de Goudse en werd vooral ingegeven door handelspolitieke overwegingen. Geen Hollandse stad was zo vrijzinnig en ruimdenkend als Gouda.

Precies die vrije geest heeft Marc Mulders in zijn schildering toebedacht aan Erasmus, kind van Gouda. Hij zegt erover: "Ik wil met het binnenvallend licht een nieuwe ruimtelijkheid schilderen; geen strijdlied, maar een genereus lied van tolerantie, vergeving en gastvrijheid; verbeeld in een abstract patroon van licht schakeringen, kleurlevels en lichtflitsen. Een sterrenhemel zal het hart van het Erasmusraam zijn.

Marc Mulders

Daarin komen de kleuren die bepalend zijn voor de Goudse ramen; zilvergeel, goudrose, hemelsblauw; het atmosferisch perspectief. Het aardse element wordt gevormd door de doornen, "per aspera ad astra", het Wapen van Gouda dat ook is opgenomen in het Bevrijdingsglas en het Statenglas. En ook de pauw is een aardse element, voor mij een motief van hoop."

Martijn Junte

In de zomer ben ik van 24 juli tot 14 augustus met vakantie. In geval van nood ben ik over het algemeen telefonisch bereikbaar. Mocht het toch niet lukken mij aan de lijn te krijgen, kunt u zich wenden tot de voorzitter van het bestuur Willem Stoppelenburg.

SPECIALE KERKDIENTEN

LAATSTE DIENST IN DE DOOPSGEZINDE KERK

Het mooie kerkje in Gestel is verkocht. Aan het einde van de komende zomervakantie moet het gebouw leeg worden opgeleverd.

Met gemengde gevoelens nemen de doopsgezinden afscheid van een gebouw waar ze veel herinneringen aan hebben. Het is de plek waar ze hun belijdenis uitspraken, afscheid namen van geliefden, 's zondags naar een dienst gingen of doordeweeks naar een activiteit.

Ook veel remonstranten hebben herinneringen aan het gebouw. In de Dorelu-dienst van zondag 7 augustus om 10.30 uur kunnen we er voor het laatst een dienst bijwonen.

Willem Stoppelenburg

UITNODIGING VOOR DE OPENINGSZONDAG 4 SEPTEMBER

Vorig jaar zijn (een deel van) onze leden en vrienden uit Eindhoven en omgeving op bezoek geweest bij de kring Zuid-Limburg in Eijsden. Dit jaar draaien we het om en nodigen we de leden en vrienden van elders (Zuid-Limburg en Den Bosch en omgeving) uit om naar Eindhoven te komen. Het gaat om de eerste zondag van september.

Het programma zal er als volgt uitzien:

- vanaf 10.00 uur ontvangst met koffie en gebak in de Remonstrantse kerk aan de Dommelhoevstraat 1a in Eindhoven;
- 11.00 kerkdienst o.l.v. ds. Martijn Junte
- 12.00 uur koffie, thee, napraten
- 13.00 uur lunch in museumcafé Karel 1 op (korte) loopafstand
- 14.15 uur wandeling van 1,5 uur door Strijp-S (voor degenen die goed ter been zijn) of bezoek aan het Van Abbemuseum (voor wie niet veel wil of kan lopen)
- ± 16.00 uur: afsluiting met een drankje.

Geschatte kosten voor het volledige programma (lunch, rondleiding en/of museumentree):

€ 30,- (te betalen op de dag zelf aan Margriet Teunissen)

Opgave:

van te voren opgeven (vóór half augustus) voor lunch en middagprogramma is noodzakelijk.

Voor Eindhoven en omgeving graag mailen of bellen naar Margriet Teunissen: margriet.teunissen@12move.nl of 040 248 42 80

Voor Zuid-Limburg: Dhr. M.W. Hollander:
wimhollander@kpnplanet.nl of 043 311 77 56

Voor Den Bosch en omstreken: Dhr. L. van den Bos:
leo.vandenbos@gmail.com of 073 641 26 13

Let op: in de (omgeving van de) Dommelhoevstraat is het ook op zondag betaald parkeren!

Het bestuur

VAN HET BESTUUR

Maandelijks houdt de penningmeester u op de hoogte van de stand van het onderhoudsfonds. Groot onderhoud is nodig m.b.t. vervanging van de elektrische bedrading, schilderwerk, dakonderhoud, herbestrating voorplein en tuinonderhoud (zie VO mei en juni 2016).

THERMOMETER ONDERHOUDSFONDS

Stand van het onderhoudsfonds	
medio juni 2016	
ontvangsten per	bedrag
medio maart 2016	€ 150
medio april 2016	€ 275
medio mei 2016	€ 900
medio juni 2016	€ 2.480
medio jul 2016	
medio aug 2016	
medio sept 2016	
medio okt 2016	
medio nov 2016	
medio dec 2016	
totaal ontvangen	€ 3.805
Doel	€ 17.000
Percentage ontvangen t.o.v. het doel	22%
Aantal leden/vrienden die bijdroegen aan het onderhoudsfonds	25
Inmiddels zijn delen van het schilderwerk en dakonderhoud aanbesteed.	

ZOMERBIJEENKOMSTEN

EMOTIONELE INTELLIGENTIE

Dinsdag 5 juli

Tijd en plaats: 12 uur. Dommelhofstraat 1a te Eindhoven.

Inleider: Bär Derkx.

In 1995 publiceerde Daniel Goleman zijn boek 'Emotional Intelligence'. Was het enkel een tijdelijke hype of is het begrip EQ een blijvend belangrijke factor in ons denken over intelligentie geworden?

Bär Derkx laat er graag zijn licht op schijnen. Hij werkte gedurende bijna 40 jaar o.a. als leraar maatschappijleer en decaan in het voortgezet onderwijs en was zo ook betrokken bij de bevordering van emotionele intelligentie bij leerlingen en bewustwording van het belang ervan bij docenten.

LESGEVEN BINNEN DE CONTEXT VAN PASSEND ONDERWIJS: EEN UITDAGING!

Dinsdag 2 augustus

Tijd en plaats: 12 uur. Dommelhofstraat 1a te Eindhoven.

Inleider: Caroline Kersten.

Er is veel veranderd in het basisonderwijs de laatste jaren . Door een gepland cyclisch proces worden de behoeften van leerlingen in kaart gebracht. Hoe kun je in de aanpak hierop aansluiten? Welke rol spelen de leerkracht, intern begeleider en de directeur? Waar ligt de grens tussen onderwijs op maat en het behalen van de door de inspectie verwachte resultaten? Hoe komt een advies voor het voortgezet onderwijs tot stand? Er is veel veranderd in het basisonderwijs de laatste jaren. Dit is een aantal vragen die aan de orde komt tijdens de zomerbijeenkomst over het basisonderwijs.

AANKONDIGINGEN

Voor het seizoen 2016-2017 zijn de onderwerpen en data van de vaste kringen bekend. Die informatie volgt hieronder.

Aan het overige jaarprogramma wordt nog gewerkt. In het septembernummer van Vensters Open zal het gepubliceerd worden.

REMONSTRANTS VROUWEN CONTACT

Het Remonstrants Vrouwencontact komt komend seizoen op de derde dinsdagmiddag van de maand bijeen. Onder voorbehoud worden het de volgende data: 18 oktober, 15 november, 20 december, 17 januari 2016, 21 februari, 21 maart, 18 april en 16 mei.

Inloop vanaf 13.30 uur en het programma begint om 14.00 uur.

Inlichtingen bij Marli Melse-Evers

tel: 040 243 1231

MANNENLUNCH

De mannenlunch vindt de derde donderdag van de maand plaats.

De data zijn: 20 oktober, 17 november, 15 december, 19 januari 2016, 16 februari, 16 maart, 20 april en 18 mei.

Aanvangstijd: 12.00 uur

Inlichtingen bij de heer J.D.B. Veldkamp, tel. 040 243 1753

TONEELKRING

In deze kring zullen enkele toneelstukken, die in dit seizoen worden gespeeld in het Parktheater te Eindhoven, gezamenlijk worden bezocht. Aan de deelnemers die zich hebben opgegeven zal van te voren documentatie worden toegezonden. Na afloop van de voorstelling komen de deelnemers bijeen voor een nabespreking. Degenen die zich hebben opgegeven wordt verzocht zelf een kaartje te kopen.

BINT naar Bordewijk door Tijn Docter, Jules Croiset e.a.

woensdag 30 november, 20.00 uur, Grote Zaal.

Sneeuw van Orhan Pamuk door NTGent

donderdag 26 januari, 20.00 uur, Grote Zaal.

Husbands and wives van Woody Allen door Toneelgroep Amsterdam
dinsdag 21 februari, 20.30 uur, Philipszaal

Jeanne d'Arc van Schiller door Het Nationale Toneel
zaterdag 11 maart, 20.30 uur Philipszaal

De meiden van Genet door Toneelgroep Amsterdam
vrijdag 7 april, 20.30 uur, Philipszaal

Inlichtingen: I.M. Lerner, tel. 040 252 0406

MIDDEN IN HET LEVEN *THE AMERICA DREAM* 2016/2017

Waarom dromen van Amerika?

“Amerika lijkt een land in verwarring te zijn geworden. Aan de ene kant is in korte tijd veel veranderd: Verschillende staten accepteerden het homohuwelijk en introduceerden een softdrugsbeleid dat progressiever is dan het Nederlandse. Ook probeerde Obama hoop te bieden aan de vijftig miljoen Amerikanen zonder ziekteverzekering. En er verandert nog meer. Maar ondanks de hemelhoge ambities van Obama bleef ook veel hetzelfde. Nog steeds is Amerika het land met de meeste vuurwapens en de meeste gevangenen. Bijna nergens worden zoveel moorden gepleegd als daar. Ook het schrijnende verschil tussen arm en rijk bleef bestaan, sterker nog, het werd groter. Wie op Barack Obama stemde in de hoop dat Amerika een rechtvaardiger land zou worden, is bedrogen uitgekomen. Voor wie oorlogsmoe was, geldt hetzelfde.

Wat zullen de komende jaren brengen? Zal de rechtervleugel van de Republikeinen in de knel komen nu steeds meer gematigde Republikeinen democratisch gaan stemmen? Hoe zal de buitenlandpolitiek van Amerika zich ontwikkelen? Een ding is zeker: immigranten uit de hele wereld blijven met miljoenen toestromen. Voor hen blijft Amerika ondanks alles een baken van hoop.”

Charles Groenhuijsen in het voorwoord van **OH, OH, AMERIKA** - Het land dat Obama achterlaat: over billionaires en bedelaars, campagnes en coffeeshops, Hillary en homohaat, schaliegas en seks (2015)

Beter dan Charles Groenhuijsen kan ik de fascinatie voor de VS niet verwoorden: **OH, OH, AMERIKA!** Ook wij zijn geboeid en gespannen hoe het daar verder zal gaan. Maar ook verbijsterd over een land dat zich de grootste democratie ter wereld noemt. Maar wat willen wij

graag begrijpen hoe het zit! Daarom kijkt de filmkring het komende seizoen vijf (à zes) films van Amerikaanse bodem. In de filmagenda vind je alvast vijf films. Hopelijk sluiten we het seizoen traditiegetrouw af met een *double bill* (met tussen de films door hamburgers op de barbeque in de kerktuin?). Er zijn nog zoveel films over! Aan de deelnemers de keuze voor de zesde film voor de matineevoorstelling op vrijdag 9 juni 2017.

DIT IS MIHL

Tot 2009 was *Midden in het leven* een gespreksgroep-voorwerkenden. Vandaar dat wij op onze onze filmavonden nog steeds veel ruimte geven aan een open gedachtenwisseling en aan ontmoeting. Gaandeweg is daar - voor wie dat wil - vooraf een gezamenlijke maaltijd (à € 7,50 p.p.) bijgekomen. Ook dit jaar is het spannend of de praktische uitvoering daarvan weer gaat lukken. Wij zijn allemaal vrijwilligers en om diverse redenen moeten wij zuinig zijn op onze *eigen energie*. Maar als onderdeel van een geloofsgemeenschap willen wij vooral zuinig zijn op elkaar! Lees daarom steeds de praktische informatie in *vensters open*.

Iedere film heeft een eigen inleider. Deze verdiept zich van tevoren in de film om o.a. een voorbespreking in *vensters open* te schrijven en een gespreksthema voor de filmavond te bedenken.

In de week voor de film wordt er een herinneringsmail verstuurd om ervoor te zorgen dat mee-etters zich op tijd opgeven. Bij belangstelling voor film en/of eten graag een reactie naar truitje59@hotmail.com

De filmkring heet nieuwe en trouwe deelnemers - ook in het nieuwe seizoen - van harte welkom!

Truus Lodewijk

FILMAGENDA

Vrijdag 16 september Vredesweek *SELMA (2014)* Ava DuVernay
Inleider: Truus Lodewijk

“Het geweldloze verzet doet steeds een beroep op de positieve mogelijkheden bij de ander, het beoogt nooit de vernietiging van de tegenstander, wel de verandering van hem” – Krijn Strijd

Aanvankelijk lijkt deze film een keurige geschiedenisles (of een documentaire) over de vreedzame protestmarsen die Martin Luther King in 1965 organiseert van Selma naar Montgomery, in het door rassenscheiding verscheurde Alabama. Een jaar eerder werd de segregatie met de Civil Rights Act op papier officieel beëindigd; in de praktijk bleek er maar weinig verandering te hebben plaatsgevonden. Uiteindelijk blijkt dit een film over de moedige, gelovige, twijfelende, angstige (menselijke) Martin Luther King, de charismatische leider die we ieder onderdrukt volk zouden toewensen!

Vrijdag 11 november *NEBRASKA (2013)* Alexander Payne
Inleiders: Guus Réz/Gusta Sieverink-Boland

A spiritual film about a son who takes his irritable dad on the road and in the process opens himself to truly honoring the old man - Frederic and Mary Ann Brussat op de website Spirituality & Practice

NEBRASKA is een prachtige (en bij vlagen ook een erg leuke) film over illusies, teloorgang, melancholie, hebzucht én dromen. Gezet in een deel van Amerika dat (ook) opgegeven lijkt, is NEBRASKA op het eerste gezicht een wat treurige zwart/wit film over gemiste kansen. Maar ook een film over de noodzaak van dromen en zelfgecreëerde illusies. Een tedere film over *de onverbreekelijke band* tussen volwassen kinderen en hun ouder wordende ouders!

Vrijdag 13 januari *MARGIN CALL (2011)* J.C. Chandor
Inleider: Jan-Ru Bienfait

Dit kan niet waar zijn (onder bankiers) - boek van Joris Luyendijk (2015)

Een bloedstollend spannende film over het begin van de kredietcrisis. Een *margin call* is kort gezegd het moment waarop aan de bel wordt getrokken als de te verwachten verliezen groter dreigen te worden dan het te compenseren onderpand.

Het is nog niet zo makkelijk precies te begrijpen hoe grote verzekeringsbanken tot de wereldwijde crisis hebben geleid. De film begint op

harde toon: grote delen van het personeelsbestand van een grote zakenbank worden ontslagen. De meisjes die de slachtoffers als makke lammeren naar de slachtbank leiden, zullen we zo'n anderhalf uur later in de film zélf met hun spullen in dozen het pand zien verlaten. Maar zullen wij met iemand compassie voelen?

Vrijdag 10 maart *GRAN TORINO (2008)* Clint Eastwood

Inleider: Meijndert van Alphen

Dirty Harry on a pension, we're thinking, until we realize that only the autoworker retired; Dirty Harry is still on the job - Roger Ebert (1942 - 2013) filmresencent Chicago Sun-Times vanaf 1967

Detroit is niet meer wat het geweest is. De wijken die ooit toebehoorden aan de blanken (trotse werknemers in de autoindustrie!) worden overspoeld door immigranten. Agressieve bendes latino's en Aziaten vechten hun onderlinge strijd uit voor de ogen van hulpeloze burgers, die daardoor moeilijk de andere kant op kunnen kijken. Toch doen ze het, bang als ze zijn om zelf gevaar te lopen. Als je het zo bekijkt is het niet zo vreemd dat Walt Kowalski (Clint Eastwood) de hele dag gromt en bromt. De Korea-veteraan ziet zijn buurt met de dag sneller achteruit gaan. Sinds zijn vrouw dood is, valt er voor hem nog maar weinig te genieten van het leven.

Vrijdag 9 juni *LITTLE MISS SUNSHINE (2006)* Jonathan Dayton &

Valarie Paris

Inleiders: Lieneke en Klaas Reijenga

Winners hebben hun succes aan zichzelf te danken (succes is een keuze!!) en **losers**,

LITTLE MISS SUNSHINE is een geestige roadmovie rondom een kleurrijke, disfunctionele familie. Met een nostalgisch VW busje, mooie landschappen en een sterke cast valt alles op zijn plaats. Een talentenjacht is natuurlijk bij uitstek een gelegenheid waar je **winners** en **losers** hebt. Als we aan het eind van de film in Redondo Beach Californië zijn aangekomen, wordt onmiddellijk duidelijk dat de tienjarige Olive (niet moeders mooiste) niet tot de **winners** zal behoren. *LITTLE MISS SUNSHINE* laat zien hoe makkelijk *de Amerikaanse droom* kan ontaarden in *een Amerikaanse nachtmerrie*. Een film waarbij je met een grote glimlach de kerkzaal verlaat en je bovendien enorme zin krijgt om zelf ook eens wat danspasjes te oefenen.

Truus Lodewijk

COLLECTE

AUGUSTUS

HELPING HANDS 4 SMILING FACES

Stichting Helping Hands 4 Smiling Faces (korte naam 4SmilingFaces) is een klein Nederlands goed doel dat kinderen altijd vooraan zet. Wij verbeteren de leefwereld van kinderen in kindertehuizen in ontwikkelingslanden door financiering van concrete, kleinschalige projecten waarbij zij centraal staan. Met een beetje hulp van ons, komen zij zoveel verder.

Ons primaire werkterrein is Nepal, omdat ik daar in 2008 voor het eerst vrijwilligerswerk heb gedaan in een tehuis voor gehandicapte kinderen. Dat is een levensveranderende ervaring gebleken. Het was voor mij onmiddellijk duidelijk dat de kinderen die in dat tehuis woonden zeer zouden zijn geholpen met allerlei verbeteringen van hun levensomstandigheden.

Daarom heb ik een mail naar huis gestuurd met de terloopse vraag of mensen wellicht wat wilden bijdragen om die verbeteringen te realiseren. Dat was kennelijk een goede mail, want daags daarna stroomde er veel geld binnen. Dankzij die steun van familie, vrienden, collegae en werkrelaties - die tot op de dag van vandaag voortduurt en het aanschrijven van vermogensfondsen - is er geld ingezameld om flinke verbeteringen in het tehuis te realiseren.

Genoeg om inmiddels 4 tehuizen en projecten te ondersteunen: DRC (Disabled Rehabilitation Centre Nepal): Thuis voor 55 kinderen met een ziekte of lichamelijke handicap.

CHC (Child Home Centre, Nepal): Thuis voor 30 weeskinderen, extraat kinderen en vondelingen.

Hope Foundation Nepal: Thuis voor 15 wezen, voormalige straatkinderen en vondelingen.

Bo'ai Daycare, Xi'an, Shaanxi, China: Dagopvang voor kinderen met een geestelijke handicap.

Een kleine greep uit wat we zoal voor hen hebben kunnen betekenen: noodhulp na aardbevingen 2015; aanleg zonne-energiesysteem, riolering en speelplek; bouw fysiotherapie ruimte, aangepaste badkamer en dito keuken; aanschaf winterkleren; schooluniformen; schoeisel; medicijnen en muziekinstrumenten; realisatie diverse veiligheidsmaatregelen.

4SmilingFaces is door de Belastingdienst aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI): giften zijn daardoor aftrekbaar van de belastingen. De stichting draait 100 procent op vrijwilligers en op een aantal niet te vermijden kosten en of uitgaven na – waar je als stichting in Nederland niet onderuit komt – gaan alle inkomsten naar de kinderen.

Voor meer informatie: www.4smilingfaces.com

Doneren kan via NL17 INGB 000 435 56 93 ten name van Stichting Helping Hands 4 Smiling Faces te Amersfoort.

Bij voorbaat dank voor uw gift. Dat wordt enorm gewaardeerd!

Tjitske Weersma

(oprichter/voorzitter 4SmilingFaces)

Namens de diaconiecommissie

AV VAN BESTUUR VAN DE REMONSTRANTSE BROEDERSCHAP

Samen met Margriet Teunissen heb ik op 4 juni j.l. in de Geertekerk in Utrecht de Algemene Vergadering van Bestuur bijgewoond.

Verwacht u van mij hier geen verslag; ik wil alleen uiting geven aan het gevoel van dankbaarheid dat ik heb jegens hen die verantwoordelijk zijn voor de vele zaken en taken in onze Broederschap en heel veel werk verzetten!

Het is fijn op zo'n dag een aantal 'ouwe getrouwen' te herkennen.

Doordat ieder een naamplaatje draagt herinner je je soms dat je van die persoon iets gelezen hebt. Zo heb ik nu voor het eerst Jan Berkvens ontmoet. Hij is herkozen als lid van de Commissie tot de Zaken. Bij het agendapunt 2% voor ontwikkelingssamenwerking vertelde hij bij een filmpje over zijn betrokkenheid bij twee kleinschalige onderwijsprojecten in Cambodja en Suriname.

Na een lange reeks belangrijke onderwerpen kwam tenslotte helaas het afscheid van Tom Mikkers...

Hij kreeg veel lof voor zijn functioneren als Algemeen secretaris, acht jaar lang!

Ik heb hem nu in deze vergadering een paar dingen horen zeggen waardoor mijn wrevel over de teksten van de wervingsactie is verminderd. Door de toegenomen naamsbekendheid heeft men op veel plaatsen, en ook bij ons, de Remonstrantse gemeente weten te vinden. Dat is bemoedigend, evenals zo'n gezamenlijke dag in de Geertekerk!

Cor Jesse

DE MOED OM TE ZIJN

Paul Tillich (1886 - 1965)

Een kennis vertelde mij het boek 'De Moed om te Zijn'¹ van Paul Tillich kocht te hebben toen ze dit toevallig zag liggen in een boekhandel in Utrecht. Deze mededeling was uiteraard niet bedoeld als een neutrale mededeling maar als een uitnodiging om een reactie te geven op haar impulsieve aankoop. Wat te antwoorden? Even was er de verlegenheid, maar tot mijn eigen verrassing vond ik in mijn kast, bij enkele inleidingen over Tillich een uitgave van dit werkje uit 1963.

Paul Tillich (1886-1965) de grote filosoof en theoloog uit de vorige eeuw wilde bemiddelen tussen een orthodoxie, die veel antwoorden gaf op vragen die niet meer gesteld worden en een vrijzinnigheid die de rechtzinnigheid links liet liggen en de godsdienst reduceerde tot een ethisch handelen met Jezus als een stichtelijk voorbeeld voor een verstandig leven. Hiertoe ontwikkelde Tillich zijn correlatiemethode, die hij vooral ontwikkelde in zijn Systematische Theologie. Volgens Tillich was het de taak van de theologie om te laten zien dat de waarheid van de christelijke openbaring een relatie heeft met de levensvragen van ieder mens hier en nu. De theologie wil een antwoord geven op de vragen van dit leven zoals geluk en ongeluk, dood, ziekte, mislukking, het gevoel nergens bij te horen, de menselijke mogelijkheden en beperkingen. Vragen die dan door Gods openbaring beantwoord (konden) worden. Hij wilde de zeggingskracht van de openbaring, als het zoeken van antwoorden vanuit het verleden door verbeelding, dichterlijke taal, metaforen en ook de uitwerking hiervan in de klassieke dogma's als inspiratiebron handhaven maar ook het moderne den-

¹ De Moed om te Zijn: over de menselijke persoonlijkheid en de zin van het bestaan (5e druk, 2009; orig. The courage to be)

ken serieus nemen. Het moderne denken dat diepgaand beïnvloed is door een wetenschappelijk zicht op wereld en geschiedenis. Tillich's analyse van de vragen van de 'moderne mens' was sterk beïnvloed door de metafysica en het existentialisme zoals dit door de filosoof Heidegger werd verwoord. In de filosofische vraagstelling was God voor hem 'het zijn zelf' of de 'grond van het bestaan'. De situatie van de mens typeerde hij als 'vervreemding' van de oorsprong. Wij bestaan maar we hebben ons leven niet uit ons zelf. Niemand heeft ons gevraagd of we geboren willen worden. Wij treffen ons zelf aan in een plaats en tijd van de geschiedenis, geboren in een familie met genetische kenmerken en een bepaalde ontwikkeling van de cultuur. Jezus Christus is voor hem de mens die door zijn leven en sterven de weg gewezen heeft naar het Nieuwe Zijn. Wat is de actualiteit van het boekje dat ruim 50 jaar geleden geschreven is, terwijl in wetenschappelijke literatuurreferenties titels van meer dan 15 jaar oud nauwelijks meer meetellen?

Gesteld wordt dat in deze tijd (1955) angst voor zinloosheid overheerst. Als oorzaak wordt het ontbreken van een vaste oriëntatie en zinsontwerp en dus een gebrek aan zelfbevestiging en zelfacceptatie aangemerkt. Zelfbevestiging krijgt men door deel te nemen aan zinvolle verbanden en de waardering van anderen en door een uiteindelijk doel voor ogen te stellen dat aan alle activiteiten en ervaringen zin en betekenis geeft. Angst voor dingen en situaties kan een psychologische onevenwichtigheid betekenen, maar de existentiële angst reikt verder. Deze angst is voelbaar wanneer de fundamenteën van ons bestaan aan het wankelen worden gebracht: fysiek (door noodlot en dood), geestelijk (door leegte en verlies van de zin) en moreel (door schuld en oordeel). Angst voor de onherroepelijke dood, angst voor zinloosheid en angst voor niets geleefd te hebben zijn vormen van existentiële angst. Mensen die om wat voor reden geen levensmoed hebben en tegelijkertijd de wanhoop willen vermijden, vluchten in een schijnwerkelijkheid. Gevolg van dit vluchten is een versmalde kijk op de werkelijkheid, isolatie en eenzaamheid. Tillich bekritiseert de psychiatrie en psychologie omdat een duidelijk onderscheid tussen existentiële en pathologische angst ontbreekt. Deze wetenschappen hebben zijn inziens de angst gereduceerd en eenzijdig herleid tot foutjes in de neurotransmitters van het brein en storingen in het zenuwstelsel of tot onopgeloste intra-psychische conflicten. Schuld wordt herleid tot de belemmeringen van sociale omgeving, pech en onmacht. Kinderen hebben verkeerde vrienden, maar niemand is een verkeerde vriend.

Mensen kiezen een verkeerde partner maar niemand ziet zich als de verkeerde persoon in de relatie. Niemand is meer verantwoordelijk. Daders zijn slachtoffers. De schuld voor beperkingen wordt gelegd bij ouders, opvoeders, de onderdrukkende moraal van een kerk, discriminatie, beroerde omstandigheden en de maatschappij die verkeerd in elkaar steekt. Het gelijk is daar want uiteraard deugt de wereld niet en is er van alles mis.

Het concept angst is na de 2^e wereldoorlog sterk beïnvloed door het existentialisme. De vernietiging van de ontelbare levens, de holocaust en het testen van atoomwapens op de Japanse steden, ook een oorlogsmisdaad die niet zo genoemd mag worden, maakten duidelijk dat de mens in staat is de menselijke beschaving te vernietigen. In de existentiële theorie is angst het begeleidende emotionele verschijnsel van het onmiddellijke besef van zinloosheid, onvolledigheid en de chaotische aard van de wereld waarin we leven. Er is geen weg terug. Maar nu schijnt niemand meer wakker te liggen van de vernietigende kracht van de ABC-wapens. De bedreigingen van het milieu door uitputting, vervuiling en overbevolking worden over het algemeen geminimaliseerd door de gedachte dat groei zal kunnen leiden tot nieuwe oplossingen. Schiphol kan blijven groeien!

Vandaag de dag is depressie de meest ervaren psychische aandoening. Depressie is volksziekte nr. één en in verband hiermee de diagnose Burn-out als het verlamdende gevoel van uitputting, zodat men de dagelijkse taken niet meer kan verrichten.

De Vlaamse psychiater Dirk de Wachter heeft een iets andere insteek en kenmerkt onze tijd als border-line. Achter het masker van succes vind je ook bij zogenaamde gezonde mensen eenzaamheid en de angst om alleen te zijn, relationele instabiliteit, impulsiviteit, gevoelens van leegte en zinloosheid. De oorzaken van een depressie zijn uiteraard multifactorieel. Een samenspel van biologische, sociale en persoonlijkheidskenmerken, maar de onderliggende constante is het verlies van zin. Niets is meer leuk, men voelt zich waardeloos, overbodig en men heeft geen vaste oriëntatie. Depressie is primair geen onbalans van neurotransmitters maar verlies van zin voor de dingen en mensen ons heen en het niet kunnen zien van een uiteindelijke Zin. Voor Tillich bestaat het religieuze in de relatie tot het onvoorwaardelijke, 'the ultimate concern' als datgene wat ons uiteindelijk het meest aanbelangt. Op die manier staat iedereen open voor de laatste grond van Zin en Zijn, maar het geloof in christelijke zin vraagt moed. Mis-

schien de vertaling van de klassieke deugd van fortitudo als kracht en sterkte. Uit het simpele feit dat we bestaan mogen we geloven dat iedereen van belang is en dat we ons geaccepteerd mogen voelen. Ons leven is openbaring van het onvoorwaardelijke. Dit is niet een hoge mystieke gedachte maar is ook een ervaring. Ik heb nooit in een ziekenhuis gelegen zeg ik wel eens, maar dat klopt niet. Als kind van vier liep ik onder een vrachtwagen, met slechts een gebroken dijbeen werd ik opgenomen in het Wilhelmina Gasthuis. Dan heb je geluk gehad zou men kunnen antwoorden, maar uit het feit dat ik zeer gezond oud ben geworden bleek dat achteraf een noodzakelijkheid. Het had zo moeten zijn. Maar dat is een lastige redenering want deze gaat ook op als de zaken misgaan. Mensen kunnen zo maar ziek worden en dood gaan, helemaal onverwacht. Toeval en noodzakelijkheid, relativiteit en absoluutheid sluiten elkaar niet uit. Als ik als kind van vier was gestorven had de wereld zich niet aan mij ontsloten. Als filosofisch doordenkertje kan men ook stellen dat deze wereld anno 2016 nooit had bestaan. De dingen zijn pas omdat ik een relatie met de dingen heb. Ieder mensenleven hoe schamel dit ook mag verlopen is zinvol, maar dat is niet evident. Het kruis als symbool van leven, hoop en overgave is ook een ergernis: teken van verlies, ondergang en zich verlaten voelen.

Resumerend kan ik aan mijn correspondenten berichten dat 'de Moed om te Zijn' een klassieker is. Maar de meeste klassiekers lezen niet gemakkelijk en zijn ook niet voor het grote publiek geschreven. Tillich gebruikt in deze uitgewerkte colleges abstracte taal en geeft weinig voorbeelden. In zijn tijd was het boekje grensverleggend. Dit werkje is helaas niet doorgedrongen tot de algemene psychologische handboeken. Slechts een klein clubje van pastoraal psychologen heeft zich er door laten inspireren. Onze cultuur kent geen hemels baldakijn meer en vele tijdgenoten menen dat er in het universum geen enkele zin aangetroffen wordt. Er is geen andere zin dan die gevonden kan worden in het leven hier en nu, als die er al is. De Bijbel evenwel getuigt van de zin en betekenis van schepping en geschiedenis, ook voor de mens die weerloos is, economisch uitgebuit, psychisch ontregeld, een treurig leven leidt en geen stem heeft. Het bestaan blijft iedere dag een wonder dat ons geschonken wordt om niet, zegt de dankbare gelovige in beste stemming, maar geloven als we in mineur zijn is niet gemakkelijk en vraagt om moed.

Harry Raap

BERICHTEN UIT ZUID-LIMBURG

Adres secretaris Kring Zuid-Limbug:
M.W.Hollander, Ellecuyngaard 46, 6227 EA Maastricht,
tel. 043 311 77 56 en 06 237 697 53 e-mailadres:
wimhollander@kpnplanet.nl

*Eenheid in het nodige
Vrijheid in het onzekere
In alles de liefde*

KERKDIENTEN

Zondag 28 augustus 10.00 uur
Gemeenschappelijke dienst met de Protestantse Gemeente Maas-
Heuvelland
Voorganger: ds. M.F.C. Junte
Sint Janskerk aan het Vrijthof, Maastricht

zie ook: www.remonstranten.org/limburg/limhome.htm

ANDER NIEUWS

Binnengekomen bericht bij de redactie:

MEDITATIEVE CURSUS FILOSOFIE

Heeft u de folder op het brikbord in de hal al gezien?
Ingeborg van den Bold start binnenkort de driedelige Meditatieve cursus Filosofie. In drie avonden komen o.a. aan de orde: Wat is filosofie eigenlijk? Wat is spiritualiteit? Wat is compassie? De drie lessen vormen een eenheid, maar zijn ook los van elkaar te volgen.

Wie is Ingeborg van den Bold? Zij heeft filosofie gestudeerd aan de Universiteit van Tilburg.

Daarvoor heeft ze 18 jaar gewerkt als arts. Al die ontmoetingen met mensen in de spreekkamer hebben haar gevormd tot wie ze nu is.

De data zijn: donderdag 30 juni, 7 juli en 14 juli; 's avond van 19.30 tot 21.00 uur. Locatie: buurtkantoor Doornakkers, ingang naast Paul Krügerlaan 47, Eindhoven.

Er liggen ook folders liggen bij de ingang van de kerkzaal.

Voor meer informatie mail naar ivdnbold@gmail.com of bel 040 281 5952

PERSONALIA

Noot van de redactie:

een dringend verzoek om wijzigingen in naam, adres, e-mail of anderszins, direct door te geven aan de ledenadministratie.

H.A.M. Raap, Vloeteind 37, 5502 PT Veldhoven, tel. 040 252 87 13

e-mail: harry.raap@iae.nl

AGENDA EINDHOVEN

* betekent: bijeenkomst in de kerk, Dommelhoefstraat 1^A, Eindhoven

Juli		
dinsdag 5 * 12.00	Eerste zomerbijeenkomst	zie pag. 9
Augustus		
dinsdag 2 *12.00	Tweede zomerbijeenkomst	zie pag. 9

KERKDIENSTEN EINDHOVEN

Op verzoek kan er tijdens de dienst op zondag voor kinderopvang worden gezorgd. Vooraf een telefoontje naar (040 241 1992) is hiervoor voldoende.

Juli			
3 juli	10.30	Mevr. ds. P. Akerboom, Nijmegen	DoReLU
10 juli	10.30	Ds. J. van den Brink	DoReLU
17 juli	10.30	Mevr. ds. M. Schultz	DoReLU
24 juli	10.30	Dhr. de Groot in de Doopsgezinde kerk, Jan Luikenstraat 46, Ehv.	DOReLu
31 juli	10.30	Mw. ds. G.A. Reinhold- Scheuermann in de Doopsgezinde kerk, Jan Luikenstraat 46, Ehv.	DOReLu

Aug.			
7 aug.	10.30	Dhr. W van Herk in de Doopsgezinde kerk, Jan Luikenstraat 46, Ehv.	DOReLu LAATSTE DIENST zie pag. 6
14 aug.	10.30	Ds. G. Berveling, Rijswijk collecte: 4SmilingFaces	DoRELu
21 aug.	10.30	Mw. ds. M. Bijleveld, pastoraal medewerker in de Doopsgezinde Gemeente Zuid-Limburg collecte: 4SmilingFaces	DoRELu
28 aug.	10.30	Ds. A. Overdiep, Bussum collecte: 4SmilingFaces	DoRELu

Sept.			
4 sep	11.00	Ds. M.F.C. Junte collecte: 4SmilingFaces	Startzondag

Wie niet naar de kerk gaat, kan aan de collecte bijdragen door overmaking van een bedrag op rekening NL 03 ABNA 047 18 46 724 ten name van Remonstrantse Gemeente Eindhoven onder vermelding van het collectedoel.

REMONSTRANTSE GEMEENTE EINDHOVEN

KERKGEBOUW: Dommelhoefstraat 1^A, Eindhoven, tel. 040-2442 393

WEBADRES: <http://eindhoven.remonstranten.nl>

PREDIKANT: ds. M.F.C. Junte

Adres: Westhaven 29, 2801 PJ Gouda

tel. 06 2185 9121; e-mailadres: martijnjunte@xs4all.nl

SECRETARIAAT:

Mw. M.J. Teunissen, Tourslaan 31, 5627 KW Eindhoven,

tel. 040 248 4280 e-mail: margriet.teunissen@12move.nl

FINANCIËLE ADMINISTRATIE:

J.G. Sander, Jan Stuytweg 4, 5624 KV Eindhoven, tel. 040 243 3221

e-mail: jgsander@gmail.com

REK.NR. NL 03ABNA 047 18 46 724

ten name van Remonstrantse Gemeente te Eindhoven

KRING ZUID-LIMBURG

voorzitter: H.W. Overbosch, tel. 043 321 06 25

secretaris: M.W. Hollander, tel. 043 311 77 56 en 06 237 697 53

penningmeester: J. Muysken, tel. 043-3500 309

LEDENADMINISTRATIE (a.i.)

H.A.M. Raap, Vloeteind 37, 5502 PT Veldhoven, tel. 040 252 87 13

e-mail: harry.raap@iae.nl

(adreswijzigingen aan dit adres sturen!)

VENSTERS OPEN

REDACTIE:

Mw. A.Leunis, H.Raap en mw. F.A.W.I.Wijnheijmer-Kuiper

KOPIJ uiterlijk de 15de van de maand

zenden naar: Braambes 2, 5708 DB Helmond (tel. 0492 524 904)

of per e-mail (via een bijlage): f.a.wijnheijmer@planet.nl

tevens zenden naar harry.raap@iae.nl en a.leunis@upcmail.nl

Voor **Zuid Limburg** naar:

J. Muysken, Laan van Brunswijk 79, 6212 HD Maastricht,

tel. 043-3500 309; e-mail: j.muysken@algec.unimaas.nl

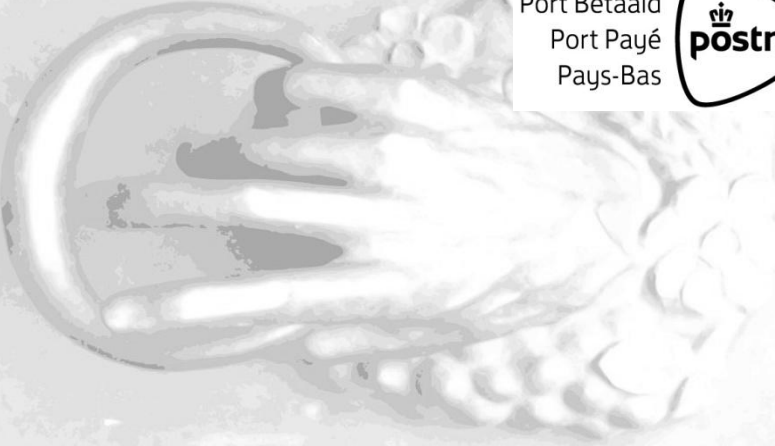
ABONNEMENT: € 20,00 per jaar (voor leden en vrienden gratis);

digitale versie kan gratis worden toegezonden.

Overmaken op rekening NL 03 ABNA 047 18 46 724 ten name van

Remonstrantse Gemeente te Eindhoven o.v.v. *Vensters Open*.

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Afzender:
5613 EL 1A